

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr. za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO
Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji:
Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO.
Warszawa 65.070

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 18, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-93; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 9, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

Niezwykła afera wekslowa.

Olbrzymie fałszerstwo weksli modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych

CZĘSTOCHOWA, 19. 9. (wl.) Od kilku dni w sferach kupieckich w Częstochowie kursowały po głoski o tem, jakoby w obiegu pojawiły się sfałszowane weksle huty „Raków“, należącej do koncernu „Modrzejowskich zakładów górniczo-hutniczych“.

Wersje te przyjmowano z niedowierzaniem, wczoraj jednakże po głoski te okazały się prawdziwe i wywołały na giełdzie częstochowskiej konsternację.

Okazało się, że zamieszkały w Kłobucku

Mojżesz Borensztein puścił w obieg sfałszowane weksle na dziesiątki tysięcy złotych z podpisami zarządu huty „Raków“ lub też „Modrzejowskich zakładów“.

Borensztein mógł się dopuścić tego rodzaju nadużyć, ponieważ był dostawcą huty „Raków“ i otrzymywał za dostawy weksle.

Na zapytanie kupców, czy huta „Raków“ wystawiała weksle Borenszteinowi,

odpowiadano w zarządzie huty twierdząco.

Tymczasem aferzysta prawdziwe weksle zatrzymywał, na rynek natomiast puszczał fałszywe weksle.

W pierwszym dniu wykrycia nadużyć stwierdzono, że w obiegu znajduje się weksli fałszywych na sumę około 50 tys. złotych.

Jeden z częstochowskich banków na Nowym Rynku posiada tych „weksli“ na 5 tys. złotych. Poza tem wielu kupców ma weksle sfałszowane:

Brawa Spalten — 6 tys. złotych, Herszlik Likowicz z Żarek — 13 tys. złotych, Rajzman — 3 tys. zł.

Rajzman już w sobotę twierdził, że został przez Borenszteina oszukany

W niedzielę ub. Rajzman spotkał Borenszteina, lecz ten ukrył się przed nim w taksówce.

BUDOWA KOLEI MIECHÓW-KRAKÓW POSTĘPUJE NAPRZÓD.

WARSZAWA, 19. 9. (wl.) Dziś porwócił z inspekcji drogowej wiceminister Gallot. Wiceminister Gallot badał stan prac przy budowie kolei Miechów — Kraków. P. wiceminister wstrzymał roboty ziemne, które mogą być wykonane w zimie, aby obecnie przeprowadzić prace na nawierzchni i w ten sposób zatrudnić większą ilość bezrobotnych.

Nie zdążył wszakże odjechać, gdyż Rajzman zatrzymał samochód.

W taksówce doszło do krwawej bijatyki, w czasie której Borensztein chciał zadusić Rajzmana.

Rajzman wybił szybę i począł wzywać pomocy.

Obu kupeców zabrano do komisariatu. Z braku konkretnych poszlak Borenszteina jednak zwolniono.

Wczoraj dopiero cała afera wy-

szła na jaw, wywołując, jak to już zaznaczyliśmy, prawdziwą panikę wśród kupeców.

Borensztein został aresztowany. Dodać należy, że sfałszowane weksle ma również w swoim portfelu

bank kredytowy w Żarkach na sumę 5800 zł.

Na poczet tej sumy bank wypłacił oszustowi 3 tys. złotych gotówką.

Śmierć Markiza Graviny.

Wysoki komisarz ligi narodów w Gdańsku wczoraj zakończył życie

GDANSK, 19. 9. Stan zdrowia wysokiego komisarza ligi narodów, markiza Graviny, uległ w ciągu ostatnich 24 godzin znacznemu pogorszeniu.

Jak wiadomo, hr. Gravina poddał się w ubiegłym tygodniu operacji wyjęcia wyrostka robaczkowego. Lekarze nie kryją swych obaw o losy pa-

cjenta. Przy łóżu chorego czuwa rodzina.

Wobec groźnego stanu zdrowia hr. Gravina przyjął ostatnie namaszczenie Olejem Świętym.

GDANSK, 19. 9. (wl.) Dziś o godzinie 10 min. 35 wieczorem markiz Gravina zakończył życie.

Podziemnymi korytarzami kopalni zagranicę

PRZEDOSTAWAŁA SIĘ BANDA PRZEMYTNIKÓW.

KRÓL. HUTA, 19. 9. (PAT.) Niektórzy mieszkańcy kolonii Staregorecko, położonej tuż przy granicy, wykazywali szyb drzewny, należący do nieczynnej obecnie kopalni „Helena“, odległej o 3 km. od linii granicznej, oraz szyb powietrzny, należący do kop. Cecylja i chodnikami, które łączyły oba szyby, przechodzili na stronę niemiecką, gdzie czekali zwykle dostawcy towarów. Zabrawszy towar, przemytnicy kombinowanymi chodnikami podziemnymi, wracali na teren polski.

Przeprowadzona przez straż grani-

czną dokładna obserwacja wykazała, że ma się tu do czynienia ze zorganizowaną szajką przemytników.

Część szajki przyłapana została jeszcze z początkiem b.m. w czasie wyciągania przemytu z szybu. Dalsza akcja straży granicznej doprowadziła w tych dniach do zupełnej likwidacji niebezpiecznej szajki przemytników złożonej z 7 osób. Przytrzymano u aresztowanych znaczną ilość przemyconych towarów. Jak stwierdzono, powyższy proceder przemytniczy uprawiany był od szeregu miesięcy.

Matka i siostra Gorgułowa aresztowane

ZA KRADZIEŻ W SOWIETACH.

MOSKWA, 19. 9. W stacji Labińska na Kubaniu aresztowano matkę i siostrę Gorgułową, oskarżając je o systematyczną kradzież zboża w kolekty-

wie. Zgodnie z dekretem o ochronie własności społecznej, grozi im kara śmierci.

Zgoda Francji na rozbrojenie

WZAMIAN ZA SKREŚLENIE DŁUGÓW?

NOWY JORK, 19. 9. Herriot wystosował w serdecznym tonie utrzymany list do senatora Boraha, celem pozyskania Ameryki dla poparcia stanowiska francuskiego w kwestii zbrojeń. Jak donosi „Chicago Tribune“, premier Herriot miał w piśmie wspomnianem oświadczyć, że Francja akceptuje plan rozbrojeniowy prezydenta Hoovera i że liczy na ścisłą współpracę Francji ze Stanami Zjednoczonymi podczas obrad konferencji rozbrojeniowej w Genewie.

W kołach politycznych przypuszcza-

ją, że premier Herriot otrzymał od rządu Stanów Zjednoczonych daleko idące przyrzeczenia za cenę przeformowania planu rozbrojeniowego Hoovera.

BÓJKI MIĘDZY TRAGARZAMI W STOLICY.

WARSZAWA, 19. 9. (wl.) Dziś pomiędzy tragarzami doszło do licznych bójek na tle rywalizacji związków.

Wielu pobitych opatrzył lekarz pogotowia. Policja aresztowała kilkanaście osób.

DELEGACJA POLSKA NA SESJĘ LIGI NARODÓW.

WARSZAWA, 19. 9. (wl.) Jutro zrana wyjeżdża do Genewy delegacja polska na sesję ligi narodów. Poza ministrem Zaleskim wyjeżdżają do Genewy poseł polski w Brnie Modzelewski, radca ambasady w Paryżu Mühlstein, dyrektor Szumlakowski i nacelnik Raczynski.

Ponadto na konferencję rozbrojenia wyjeżdża senatorka Hubicka.

—O—

DYMISJA RZĄDU SZWEDZKIEGO.

SZTOKHOLM, 19. 9. (PAT.) Rząd podał się do dymisji. W związku z tą dymisją król odbył konferencję z przewodniczącymi izb, poczem w godzinach południowych przyjął przywódcę socja listów b. ministra obrony narodowej Hanssona. Następnie wezwany został do pałacu królewskiego przywódca agrariuszy Olsson.

—O—

MICHAŁ KWIEK „PODRÓŻNY Z POLSKI“.

WIEDEN, 19. 9. Zamieszkały stale w Polsce król cyganów Michał I, odbywa obecnie podróż po Europie w towarzystwie żony, złożonej z 11-tu osób.

Do ksiąg meldunkowych wpisuje on się pod nazwiskiem „Michał Kwiek, podróżny z Polski“.

Bada on w swej podróży życie cyganów we wszystkich krajach Europy i pragnie zlikwidować wólcę cyganów, zebranie oraz wróżenie. Według jego zdania, cyganie powinni mieszkać po wsiach i miastach, poświęcać się wyłącznie stałemu zajęciu.

Spostrzeżenia jego wyjdą niebawem drukiem.

—O—

ROZKRADANIE ROSJI SOWIECKIEJ PRZEZ PROLETARIAT KOMUNISTYCZNY.

RYGA, 19. 9. Rozpoczęta niedawno przez rząd sowiecki akcja zwalczania kradzieży zboża w kolektywach rolnych przerzuciła się obecnie również na inne gałęzie gospodarki sowieckiej. Okazało się bowiem, że również w miastach dokonywane są liczne kradzieże w spółdzielniach i w fabrykach. W Leninogradzie wytoczono 336 procesów o rozkradanie artykułów pierwszej potrzeby ze składów spółdzielczych.

Pozatem wkrótce odbędzie się kilka wielkich procesów przeciwko robotnikom fabryk „Iljcz“, im. „Kalinina“, im. „Marty“ i „Czerwony Putiłowiec“, których oskarżono o systematyczne rozkradanie surowców i części maszyn.

W okręgach nadwołżańskich władze natrafiły na ślad swoistej agtacji baptystów, nawołujących ludność wiejską do rozkradania zboża z kolektywów rolnych. Baptysty kolportują odezwę, w której twierdzą, że przywłaszczenie zboża stanowi obecnie jedno z przykazań włościan

10 TYS. TREDOWATYCH W ARGENTYNIE.

BUENOS AIRES, 19. 9. (PAT.) Bawiący tu lekarz z Rosario dr. Fidanza stwierdził, że ilość tredowatych w Argentynie dochodzi obecnie do 10.000.

Największa liczba przeszło 500 osób cierpiących na tę straszną chorobę znajduje się w mieście Rosario, w prowincji Santa Fe

Kto wygrał na loterii? V klasa.

WARSZAWA, 19. 9. 100.000 zł. Nr. Nr.: 113509.
10.000 zł. Nr.: 78866.
5.000 zł. Nr. Nr.: 71293 119912 140772.
3.000 zł. Nr. Nr.: 47093 83537
2.000 zł. Nr. Nr.: 1731 19665
25961 30662 35292 58478 64892 68305
69943 92051 96334 99551 105348
106160 109537 112664 114155 115340
119455 120071 125922 127021 128640
128834 133123 142507.
1.000 zł. Nr. Nr.: 20081 20340
22144 27046 31341 39737 48805 54061
59045 63069 63202 71675 78078 78132
83413 83503 85182 92531 97599 106273
107922 109989 116317 116754 119813
121836 124823 125054 127810 131321
134991 135766 136176 136503 136991
141092 152295 152448 152509 155726
157784 159321.

Goście z Chin w Częstochowie CHIŃSKI MINISTER OŚWIATY WRAZ Z DELEGACJĄ ZWIEDZI WZOROWE OCHRONKI.

Od kilku dni bawi w Polsce chińska delegacja ministerjum oświaty, z ministrem Chin — Klu — Czang na czele, interesując się stanem szkolnictwa w Polsce i w Europie. Delegacja ta w drodze do Niemiec zatrzyma się w Częstochowie zwiedzi ochronki w powiecie częstochowskim, które jak wiadomo stoją na wysokim poziomie.

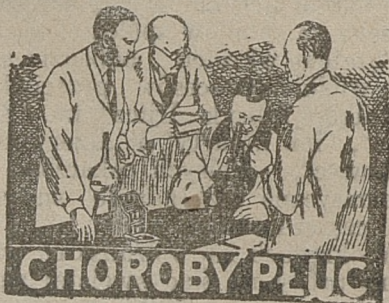
Goście zwiedzą państwowe seminarjum ochroniarskie, pozostające pod doświadczeniem kierownictwem n. Żeliszewskiej i szereg ochronek.

30 LUDZI ZAMORDOWAŁA potworna banda zbrodniarzy.

WARSZAWA, 19. 9. W warszawskim sądzie okręgowym rozpoczął się zięjący zgrozą proces krwawej bandy, grasującej koło Łomży, która ma na sumieniu przeszło 30 mordów. Mordowali, rabowali, palili bezkarnie przez cztery lata, poczem za zrabowane pieniądze zostali przedsięwzięci, kupili kilka autobusów.

Do bandy wchodzili członkowie trzech rodzin: Raczkowskich, Wyszewskich i Bidzińskich. Trzej przywódcy tych rodzin zostali za bandytyzm skazani na śmierć, inni na kary do 15-tu lat ciężkiego więzienia.

Banda, operując karabinami, rewolwerami i granatami, dokonywała mordów w planowy i okrutny sposób. Napadano na domostwa późnym wieczorem i całe rodziny wycinano w pień. Bandytów cechowało całkowite zezwierzęcenie. Koczowali po lasach i dopiero przypadkowo po sześciu latach policja doszła do sprawców, gdy zaniechali krwawego rzemiosła i uchodzili za spokojnych ludzi.

Grzelnica płuc corocznie, nierzadko różni się dla poci, wieku i stanu, kosi miliony ludzi. — Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporeczywego, męczącego kaszlu i t. p. stosują pp. Lekarzy:

„BALSAM THIOCOLAN - AGE“ który ułatwiając wydzielanie się płwociny wzmacnia organizm i samopoczucie chorego oraz powiększa wagę ciała usuwa kaszel.

REKLAMA
JEST DZWIĘGNIĄ HANDLU!

„PREZYDENCKI“ GABINET VON PAPENA i jego program wewnątrzno-polityczny.

Rozwój wypadków w Niemczech coraz bardziej pozwala przypuszczać, że gabinet obecny — w którym cztery osobistości wybijają się na czoło: kanclerz van Papen, minister wojny gen. Schleicher, minister spraw wewnętrznych baron Gayl i minister spraw zagranicznych baron Neurath — nie jest efektem politycznym, a już wcale nie jest — co ogólnie myślnano w chwili, gdy prezydent Hindenburg powołał v. Papena do steru rządów — kładką, po której Hitler miałby dojść do pełni władzy.

Dzieje ostatnich tygodni i szeregu konkretnych wypadków stwierdzają, że obecny rząd niemiecki, wsparty na dwóch głównych filarach: autorytecie głowy państwa i reichswehrze, uważa się nie tylko za uprawnionego, ale i dość mocnego do przeprowadzenia szeregu reform w życiu gospodarczym i społecznym Niemiec — i że zamierza zwalczać przeszkody, jakieby mu w tej mierze stawiano z którejkolwiek strony: a więc zarówno lewicy, jak i prawicy. Czy mu się to uda — trudno w tej chwili oczywiście przesądzić. Ale że nie tak zepchnąć z powierzchni — to już nie ulega wątpliwości. Liczyć się zatem trzeba z pewną — dłuższą czy krótszą — trwałością tego rządu, a i z tem również, że zdoła swój program — w całości, czy też części — zrealizować.

W świetle tego tembardziej bulatwo da się gabinet v. Papena dzie musi zainteresowanie program, jaki sobie postawił „prezydencki gabinet“ obecnych Niemiec.

Program ten ogłosił kanclerz v. Papen przez radio. Pierwotnie zamierzał go przedstawić reichstgawowi, ale — jak wiadomo — przewodniczący parlamentu hitlerowiec Göring nie chciał dopuścić szefa rządu do głosu.

Część programu v. Papena, dotycząca polityki zagranicznej, znana jest z telegramów, które streściły radiowe przemówienie kanclerza. Zresztą ta część programu jest i po zatem powszechnie znana. Teza „Gleichberechtigung“ zbrojeń dominuje teraz — gdy już Niemcy w Lozannie uporały się z widmem odszkodowań wojennych — nad programem polityki zagranicznej Niemiec.

Mniej natomiast znana, a na baczność uwagę zasługująca jest ta część programu, która dotyczy planów Papena wewnątrzno-politycznych, zawiera zamiary w dziedzinie przebudowy struktury społecznej i politycznej Niemiec.

Von Papen żywi bowiem bardzo daleko idące zamysły co do „przebudowy życia państwowego“ — jak się wyraża.

Rząd obecny — powiada on — „widzi swą dziejową misję w usunięciu błędów konstrukcyjnych konstytucji weimarskiej“. Wypowiada przedewszystkiem walkę „wciąż zmieniającym się koalicjom partyjnym“, przyczem zasadniczo wypowiada się przeciw rządowi partyjnym w jakiegokolwiek formie.

„System — powiada rządów partyjnych doprowadził do politykowania stanu urzędniczego i do wciągnięcia autorytetu myśli państwowej w bagno egoistycznych interesów“.

Z obecnego rozkładu życia państwowego — zdaniem Papena — może wyprowadzić naród wprowadzenie rządu prawdziwie bezpartyjnego, opierającego się o autorytet głowy państwa.

Opozycja przeciw rządowi — wywodzi Papen — nie ma charakteru programowego. Nawet wtedy, gdy rząd przyjmuje jakiś fragment programowy, na który partje się godzą — jest on najsilniej zwal-

czany. I to jedynie z tego powodu, że rząd nie wyszedł z pośród menetrów partyjnych.

Zdziczenie walki politycznej, wyrażające się przez sianie podejrzliwości i zniesławianie intencji członków rządu, musi się skończyć — woła v. Papen.

Przeciwstawić temu zdzičeniu w życiu politycznym trzeba — zdaniem kanclerza — inne zupełnie wychowanie młodzieży. Ma ono iść w kierunku wybitnie państwowemu. Nadchodząca generacja musi być wychowana w duchu autorytetu państwa. Przedewszystkiem jednak — wywodzi Papen — musi być w społeczeństwie utwierdzony autorytet głowy państwa. Ale nie tylko autorytet: zakres władzy prezyden-

ta musi być rozszerzony

Cały ten program wymaga przebudowy ustroju, głębokich zmian konstytucji. Reforma ta nie może być przeprowadzona zbyt pocięsznie. Wymaga ona gruntownych studiów i namysłu. „Zamierzam — oświadcza Papen — stworzyć projekt, któryby na podstawie doświadczeń historycznych i specjalnych właściwości narodu niemieckiego na długi czas utrwalał fundamenty naszego życia państwowego“.

Oto w najogólniejszych zarysach program wewnątrzno-polityczny von Papena, który — jak w zakończeniu swej mowy zapowiada — obecny rząd „z niewzruszoną stanowczością“ zamierza zrealizować. M.

Wielkie stada jeleni w górach świętokrzyskich.

„Il. Kur. Krak.“ donosi, że w górach Świętokrzyskich pojawiły się stada jeleni w niespotykanej do tychczas ilości. Najstarsi ludzie miejscowi nie pamiętają podobnie obfitego „urodzaju“ i przypisują to wyjątkowo pięknej pogodzie, jaką obdarza nas rok bieżący. Spotyka się stada w ilości 50 sztuk. W większości jednak przeważają łanie, co jest objawem niekorzystnym. W stadzie występuje często tylko jeden jelen.

W lasach Mauwego, na terenie gminy Szczytno, pojawiło się stado jeleni i łań, liczące 200 sztuk. Z kół myśliwskich zwrócono się do władz celem uzyskania zezwolenia na od-

strzał odpowiedniej ilości łań, a to dla uzyskania niezbędnego równoważnika.

Ludność okolicznych gmin uska rza się jednakże, że tak liczne stada niszczą zupełnie kapustę i buraki na znacznych przestrzeniach, co urasta już do rozmiarów klęski. Kryją się w tem poważne niebezpieczeństwa dla zwierzośtanu, gdy się zważy, że jednocześnie szerzy się klusownictwo w Świętokrzyskiem.

Jest przeto rzeczą dyrekcyj lasów państw., ażeby przez stosowne zarządzenia utrzymać w rezerwacie puszczy jodłowej ten dorobek wspólnego zwierzośtanu i zapewnić mu warunki pomyślnego rozwoju.

Wstrząsająca tragedia w Częstochowie.

Pporucznik 7 p.a.I Wrzesiński zastrzelił córkę dr. Kahla i sam popełnił samobójstwo

Onegdaj rozegrała się w Częstochowie wstrząsająca tragedia.

Podporucznik 7 p. a. I. Zygmunt Wrzesiński zastrzelił córkę znanego w Częstochowie lekarza dr. Kahla, 18-letnią Janinę, poczem celnym strzałem w skroń pozbawił się życia.

Dramat ten miał przebieg następujący:

Podporucznik Wrzesiński podjechał dorożką pod dom, gdzie mieszkała doktorostwo Kahlowie.

W mieszkaniu znajdowały się oboje córki dr. Kahla: tragicznie zmarła Janina, ucz. 7-jej klasy gimnazjum „Nauka i Praca“ w Częstochowie i starsza Wiesława. Rodziców nie było w domu. Dr. Kahl bawił w tym czasie w Katowicach. Matka była w kinie. Ppor. Wrzesiński, który uchodził za nieoficjalnego narzeczonego Janiny Kahlówny, po wejściu do mieszkania, zażądał od niej rozmowy na osobności.

Oboje weszli do gabinetu dr. Kahla, gdzie po upływie kilku minut rozległy się

dwie kolejne strzały rewolwerowe.

Znajdująca się w drugim pokoju siostra rzuciła się do drzwi. Były jednak zamknięte na klucz. Wybiegła na balkon i poczęła krzyczeć, wzywając pomocy. Zbiegli się sąsiedzi, sprowadzono ślusarza, który po upływie kilku minut otworzył drzwi

Oczom obecnych przedstawił się okropny widok.

Na podłodze w kałuży krwi leżała Janina Kahlówna z przestrzelonym sercem,

obok zaś niej ppor. Wrzesiński z raną w skroni. Oboje żyli jeszcze kilka minut. Ppor. Wrzesiński trzymał w ręce kurezowo zaciśnięty rewolwer.

Powodem tragedii była niewątpliwie zazdrość. Młody oficer kochał bowiem do szaleństwa swą narzeczoną i nie wyobrażał sobie życia bez niej. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, musiał się coś o swojej narzeczonej dowiedzieć, co było bezpośrednią przyczyną katastrofy.

Dramatyczna scena rozegrała się po powrocie dr. Kahlowej. Niestety, ona matka, dowiedziawszy się o śmierci swej córki

padła na miejscu zemdlona. Z trudem udało się ją doprowadzić do przytomności.

Ppor. Wrzesiński oddawna już niejednokrotnie odgrażał się narzeczonej, że ją i siebie zabije. Kahlówna nigdy słów tych poważnie nie brała. Między młodymi dochodziło do bardzo częstych sprzeczek, wywoływanych przez ppor. Wrzesińskiego, który prześladował ją swą chorobliwą zazdrością.

Postrzelenie przemytniczki z Będzina przez straż graniczną

KATOWICE, 19. 9. (PAT.) Na placówce straży granicznej w Kamieniu jeden ze strażników napotkał bandę przemytników, złożoną z 20 osób, które, korzystając z ciemności nocy, usiłowały przejść przez zieloną granicę. Po bezskutecznym wezwaniu do zatrzymania się stra-

nik użył broni palnej, przyczem zraniona została Marja Łukas, zamieszkała w Będzinie przy ul. Grodzieckiej. Przytrzymano 5 osób z większą ilością towarów. Reszta szajki, porzucając część towaru, zbiegła do Niemiec.

Na froncie robotniczym.

Nowa fala redukcji w Zagłębiu.

Po pewnym czasie normalnych prac w zakładach przemysłowych Zagłębia Dąbrowskiego, rzeszom robotniczym znów zagraża widmo redukcji i bezrobocia. Redukcje te, przeprowadzone przez poszczególne przedsiębiorstwa, nie zawsze są konieczne, a dla robotnika są one o tyle przykre, że pozbawia się ludzi pracy przed samą zimą, gdzie najtrudniej znaleźć jakiegokolwiek zajęcia.

W ostatnich dniach redukcje robotników przeprowadziły następujące zakłady przemysłowe: Polskie zakłady przemysłu cynkowego w Będzinie zredukowały 38 robotników, kopalnia Piaski w Czeladzi — 50 robotników, cementownia Klucze wyprodukowała pracę na dzień 1 października — 334 robotnikom.

Najgorzej jednak sytuacja przedstawia się w hucie Bankowej w Dąbrowie. Dyrekcja huty, tłumacząc się brakiem zamówień, zamierza zatrzymać na dłuższy okres czasu szereg swych oddziałów, a mianowicie

gie wygaszony ma być jeden wielki piec i unieruchomione oddziały blachownic i walcowni. W związku z tem dyrekcja huty nosi się z zamiarem zredukowania 560 robotników.

Od kiedy dyrekcja huty Bankowej zamierza przeprowadzić redukcje i unieruchomić wspomniane oddziały — narazie jeszcze niewiadomo.

Konferencja właścicieli nieruchomości z dozorcami domowymi w Sosnowcu.

W nadechodzący piątek dnia 23 b. m., o godzinie 11 rano, w inspektora cie pracy w Sosnowcu, odbędzie się konferencja w sprawie podpisania umowy pomiędzy właścicielami domów a związkiem dozorców domowych.

Konferencja ta dotyczyć ma omówienia warunków pracy i płacy dozorców domowych w Sosnowcu, inspektorat pracy jednak dążyć będzie do przeprowadzenia umowy, która by objęła właścicieli nieruchomości i dozorców domowych na terenie całego Zagłębia. Czy jednak umo-

wę taką da się przeprowadzić — na leży w to mocno wątpić. Właściele bowiem nieruchomości w Będzinie, Dąbrowie i innych miejscowościach Zagłębia dowodzą, że warunki dozorców domowych w tych miastach muszą być inne aniżeli w Sosnowcu. Według twierdzenia właścicieli nieruchomości, domy w Będzinie nie czy Dąbrowie nie dają tych do chodów, jakie dają domy czynszowe w Sosnowcu, przeto, ich zdaniem, nie mogą oni opłacać dozorców w tej wysokości, jak właściciele domów w Sosnowcu.

Z działalności komitetu pomocy bezrobotnym w Czeladzi.

Pożyteczną działalność komitetu niesienia pomocy biednym i bezrobotnym w Czeladzi, na czele którego stoi niezmiernie oddany w pracy sędzia St. Wereszczyński, najlepiej odczuwają biedni i bezrobotni, korzystający z pomocy komitetu. Kiedy w innych miastach Zagłębia, w okresie letnim, z braku funduszy, komitety zmuszone były zaprzestać prowadzenia kuchni, komitet w Czeladzi nie przerywał swej akcji.

Sprawozdanie z działalności komitetu, za sierpień w porównaniu z ubiegłymi miesiącami nie wykazuje większych odchyleń. Z kuchni wydano ogółem 13811 obiadów, przeciętnie o 445 obiadów dziennie. Z tego skorzystało 40 osób samotnych, 167 rodzin małych i średnich i 20 rodzin dużych.

Bezrobotnym, niekorzystającym z kuchni, wydano 2.871 kg. chleba, otrzymanego z pow. komitetu w Będzinie. Chleb otrzymało 343 rodziny. Dla bezrobotnych na Piaskach przydzielono dla 125 rodzin 981 kg. chleba.

Fundusze komitetu w sierpniu zasilone zostały przez tow. „Saturn“ łącznie z robotnikami i urzędnikami sumą 2.348 zł., przez urzędników i pracowników miejskich 73 zł. Powiatowa kasa chorych za pośrednictwem magistratu czeladzkiego wpła-

ciła 743 zł., inne zaś drobne wpływy wynoszą 64 zł. Powiatowy komitet dla spraw bezrobocia w Będzinie przysłał 4176 kg. maki żytniej na wypiek chleba. Jak to już donosiliśmy, wzamian dożywiania dzieci szkolnych, w miesiącach wakacyjnych komitet przy współpracy nauczycielstwa prowadził półkolonje letnie dla 320 dzieci. Magistrat, który rok rocznie urządzał kolonje letnie w miejscowościach podgórskich nie był w stanie w bieżącym roku urządzić takich kolonij, przeto inicjatywę nauczycielstwa na stworzenie półkolonij, choć w skromnych ramach, znalazła całkowite poparcie.

Dzieci otrzymywały śniadania, składające się z ćwierć litra kawy czy też kakao i 150 gramów chleba pszennego. Koszt urządzenia półkolonij wynosił 1281 zł.

Na pokrycie tych kosztów otrzymano subsydjum z pow. kasy chorych 900 zł. i resztę zł. 500 od komitetu niesienia pomocy bezrobotnym w Czeladzi. Prócz tego wartość cukru i mieszanek kawowo - cukrowej, otrzymanej z pow. komitetu, pokrył komitet w Czeladzi. Z uznaniem należy tu podkreślić bezinteresowną pracę nauczycielstwa, które z godnym poświęceniem nieodłącznie towarzyszyło działaniu szkolnej w czasie niemal całych wakacji.

Właściciel kopalni i bezrobotny górnik posądzeni o zamordowanie Sadowskiego.

W ubiegłą sobotę podawaliśmy wiadomość, że w rowie obok kopalni „Maksymiljan“ w Dąbrowie znaleziony został w stanie nieprzytomnym 46-letni Piotr Sadowski, bezrobotny, zam. przy ul. Kamiennej 10 w Sosnowcu.

Na głowie, ramionach i plecach Sadowskiego znaleziono większe lub mniejsze rany klute, zadane prawdopodobnie jakimś tępym narzędziem.

Przy pobitym znaleziono zegarek i 55 zł. gotówką.

Sadowskiego przewieziono do szpitala, gdzie nieodzyskawszy przytomności zmarł.

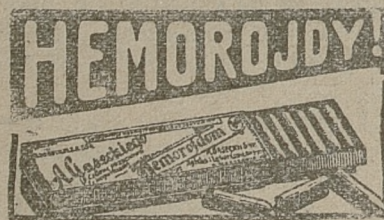
Obecnie dowiadujemy się, że sprawcami pobicia Sadowskiego byli M. Łaszczyca, właściciel kopalni „Podreda“ w Gołonogu i Jan Tułak, górnik, obecnie bezrobotny, których policja zatrzymała.

Zatrzymani do winy się przyczynili, przyczem przebieg zajścia z Sadowskim tak przedstawili: Dnia 16 bm. wracając na rowerach z Dąbrowy, obok kop. „Maksymiljan“ zostali zaczepieni przez Sadowskiego, który również podążał od strony Dą-

browy. Zaczepienie S. polegało na tem, że chwycił on jadącego na rowerze Łaszczycę za marynarkę i ściągnął go w ten sposób z roweru. Po tym faksie nastąpiła pomiędzy nimi awantura, która niebawem zamieniła się w krwawą bójkę.

Łaszczyca i Tułak zeznali, że Sadowskiego bili po głowie, lecz do zadanych klutych ran się nie przyczynili.

Przekazano ich władzom sądowym.

CZOPKI HEMOROIDALNE
„Varicol“ (z kogutkiem)

Usuwa ból, pieczenie, swędzenie, krwawienie, zinniejszą guzy (żylaki).
Sprzedają apteki.

OGÓLNA.

(c) „Plomyc“ i „Plomyczek“. Najpoczytniejsze w Polsce i najstarsze, nie wydawane tygodniki dla dzieci „Plomyc“ i „Plomyczek“ po przerwie wakacyjnej rozpoczęły z dniem 1-go września siedemnasty rok wydawnictwa. „Plomyc“ dla dzieci do lat 14, w krótkich, przystępnie napisanych artykułach oświeca w pierwszych numerach ważniejsze zdarzenia aktualne, prócz tego podaje ciekawe powieści, wierszyki i rozrywki umysłowe dla dzieci i młodzieży.

„Plomyczek“, jedyne w Polsce pismo dla dzieci w wieku od lat 5 do 9, uwzględnia aktualności, związane z porą roku, daje dużo wierszyków i powiastek obficie i barwnie ilustrowanych. W obu pismach współpracują najwybitniejsze siły literackie i graficzne. Administracja na żądanie okazowe numery „Plomyc“ i „Plomyczek“ wysyła darmo. Adres: Warszawa, ul. Świętokrzyska 18.

Z KIELC.

(k) Uczenie pamięci s. p. prok. Wilkowskiego. Celem uczczenia wybitnej działalności na polu czerwono-krzyżkiem s. p. prok. Wilkowskiego, za rząd oddziału PCK w Kielcach powziął uchwałę stworzenia przy ul. Sienkiewicza 42 ośrodka propagandy PCK, który nazwany będzie imieniem zmarłego.

Na ośrodek złoży się ładna duża sala wykładowa, zaopatrzona we wszelkie pomoce naukowe oraz środki propagandy. Poza tem zarząd oddziału PCK postanowił ufundować 1 łóżeczko im. zmarłego w szpitalu dziecięcym im. dr. Buszkowskiego.

Wobec tego, iż obecne środki materialne nie pozwolą na natychmiastowe wykonanie powziętej uchwały o wstępnym siłach, zarząd oddziału apeluje do ofiarności społecznej, prosząc o najdrobniejsze nawet kwoty pieniężne, które przyczynią się do zrealizowania tak szczytnego planu.

(k) Nagła śmierć. Onegdaj o godz. 7 rano, Jan Baryłka, lat 64, zamieszkały we wsi Obłęgów, pow. kieleckiego zmarł nagle, idąc kopać ziemniaki. Śmierć Baryłki nastąpiła prawdopodobnie wskutek udaru serca.

(k) Drobny pożar. Onegdaj wskutek złej konstrukcji komina wybuchł pożar w mieszkaniu Berka Łaksa, przy ul. Chęcińskiej nr. 41. Ogień przed przybyciem straży stłumiono.

A jednak...

pasztecziarnia

P. MICHAŁOWSKIEGO

Kielce, Duża 10 — wydaje najtańiej: — najsmaczniejsze: śniadania, obiady i kolacje.

Pamiętajcie! Pasztecziarnia P. Michałowskiego, Duża 10.

Z SOSNOWCA.

BRONISŁAW GIMPEL W SOSNOWCU.

W środę 21 bm. odbędzie się w sali kina „Palace“ wielki koncert, mistrzowski - recital skrzypcowy, w wykonaniu fenomenalnego wirtuoza Bronisława Gimpela.

Pozostałe w bardzo niewielkiej ilości bilety można nabyć jeszcze w firmie WP. Czechowskiego.

(s) Ze związku pracowników ubezpieczeń społecznych. W sali domu katolickiego odbyło się nadzwyczajne walne zebranie związku pracowników ubezpieczeń społecznych w Polsce, oddział w Sosnowcu.

W toku dyskusji walne zebranie wyraziło wotum nieufności peresowowi p. W. Szenkowi oraz zarządowi.

Walne zebranie wybrało tymczasową komisję w osobach pp.: J. Dobrowolskiego, Janowskiego, Z. Rakiecia, T. Torbusa, W. Zawadzkiego, którzy będą kontynuowali prace bieżące aż do wybrania nowego zarządu na następnym walnym zebraniu.

(s) Nowe władze legionu młodych. W ubiegłą niedzielę odbył się w Sosnowcu zjazd okręgowy legionu młodych okręgu zagłębiowskiego. Po wysłuchaniu referatu i sprawozdania komendanta okręgu i po dłuższej dyskusji udzielono jednogłośnie absolutorium ustępującemu komendantowi. Następnie wybrano nowe władze okręgu: komendantem okręgu został leg. Stanisław Giersz, inspektorem okręgu leg. Józef Lassota.

W tym samym dniu odbyło się zebranie obwodu Sosnowieckiego legionu młodych. Komendantem obwodu został wybrany leg. Piechowicz, inspektorem leg. Zdzisław Matyjaszewski.

(s) Przejechanie. W czasie zamiatania ulicy Rybnej, w ub. sobotę, przejechała została przez autokar 68-letnia Małgorzata Zawadzka.

Ofiarę własnej nieuwagi odwieziono do szpitala.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Dziś: Eustachjusza
Jutro: Mateusza
Wschód słońca: 5.25
Zachód słońca: 5.50

RADJO

WARSZAWA

Wtorek, 20 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Piosenki polskich Rewellersów. 15.30. Chwilka lotn. 15.35. Kom. Państw. Urz. Wych. Fiz. 15.40. Muzyka lekka. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Przegląd czasopism kobiecych. 17.00. Popoł. koncert symf. 18.00. Odczyt p. t. Przyrodnik na Polonni. 18.20. Rozmaitości. 18.45. Muzyka lekka. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Wiad. roln. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Koncert popularny. 20.45. Feljeton lit. 21.00. D. c. koncertu. 21.50. Dod. do Pras. Dz. Radj. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.40. Wiad. domość sport. 22.50. Muzyka tan.

WARSZAWA.

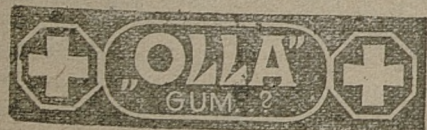
Środa, 21 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Pietruszka. 15.30. Kronika harcerska. 15.35. Chwilka morska i kolonialna. 15.40. Prawdziwe opowiadanie o kochankach. 16.05. Beethoven: Sonata w wyk. Hubermana i Friedmana. 16.35. Kom. dla żegluga i rybaków. 16.40. Skrzynka poczt. 17.00. Utwory J. Straussa. 18.20. Odczyt z Poznania. 1.20. Muzyka tan. 19.10. Rozmaitości. 19.30. Kom. Tow. Zach. do Hod. koni w Polsce. 19.35. Pras. Dz. Radj. 19.45. Skrzynka poczt. 19.55. Program na dz. nast. 20.00. Tr. z Warsz. 20.35. Kwadrans lit. 20.50. Recital skrzypce. 21.50. Dod. do Pras. Dz. R. 21.55. Kom. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla kom. lotn. 22.00. Muzyka tan. 22.25. Odczyt w jęz. franc. 22.40. Wiad. sport. 22.50. Muzyka taneczna.

KATOWICE.

Wtorek, 20 września.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Program na dz. bież. 12.10. Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 12.40. Urz. kom. P. I. M. 12.45. Płyty. 15.00. Kom. gospod. 15.10. Bajeczki dla dzieci. 15.30. Kom. z Warsz. 15.40. Płyty. 16.25. Skrzynka poczt. 16.40. Tr. z Warszawy. 19.10. Rozmaitości. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Kom. sport. 19.35. Pras. Dz. Radj. z Warsz. 19.45. Wśród nowych książek. 20.00. Tr. z Warsz. 22.00. Program na dz. nast. 22.05. Muzyka tan. 22.40. Muzyka z płyt gramofonowych.

(s) Ulica Chłodna w Sosnowcu rozsadnikiem chorób. Od mieszkańców ul. Chłodnej w Sosnowcu otrzymaliśmy list, dobitnie ilustrujący straszny stan sanitarny tej ulicy, która mimo, że znajduje się w centrum miasta jest dotąd jeszcze niewybrukowana i w porze deszczowej tworzy rozległe i lepkie bajora.

Od kilku lat istnieje przy tej ulicy nie zasypyany dotąd od budowy domu nr. 3 dół, napelnięny cuchnącą cieczą, która roznosi się po całej ulicy.

Przytem podkreślić należy, że nieczyściści z tego dołu dostają się do dwóch studni, położonych obok, z których mieszkańcy tej ulicy czerpią wodę do picia.

Nie też dziwnego, że rok rocznie za chodzą tu wypadki zachorowań na tyfus.

Następna plaga tej ulicy jest poputy ryszotki przy jednym z domów, wobec czego ciągle jest on zanieczyszczony.

Nadomiar złego właścicielka tego domu wylewa nieczystości przez okno z pierwszego piętra na ulicę, przez co często cierpią i przechodnie.

Stan tej ulicy wymaga jaknajszybszej naprawy, tembardziej, że szerzy się epidemia tyfusu.

Władze sanitarne winny jaknajszybiej zająć się tą ulicą.

(s) Kradzieże. W nocy z 15 na 16 bm. z nowobudującego się domu Mieczysława Waleczaka w Sosnowcu (Sro. dula Górna) skradziono 1 okno, drzwi oraz narzędzia stolarskie, wart. 150 zł. — W nocy z 18 na 19 bm., ze składu wódek Owseja Szycińskiego przy ul. Nowopogońskiej 38 w Sosnowcu, skradziono kilka butelek wódki oraz 2 paczki papierosów. Straty wynoszą 53 zł.

Z DĄBROWY.

(d) Odprawa instruktorów O. P. G. Dnia 21 bm. o godz. 6.30 wiecz. w lokalu LOPP. (ul. Sienkiewicza 11) odbędzie się odprawa wszystkich instruktorów O. P. G. dąbrowskiego komitetu miejskiego.

Przybycie instruktorów drugiej i trzeciej kategorii jest obowiązkowe.

(d) Zebranie rezerwistów w Strze. mieszcach. W ubiegłą niedzielę odbyło się organizacyjne zebranie stowarzyszenia rezerwistów i b. wojskowych w Strzemieszycach Wielkich. Zebranie za gail p. Feldman, wzywając zebranych do uczczenia pamięci tragicznie zmarłych lotników sp. por. Fr. Żwirki i sp. inż. Wigury, przez powstanie i jednoczesne milczenie.

Następnie delegat powiatowego koła P. O. W. J. Placek wygłosił referat na temat „Cel i znaczenie stow. rezerwistów i b. wojskowych”. Mówca w referacie wspominał również o bohaterstwie czynach sp. ppłk. Lisa Kuli i jego życzli.

Na tem zebranie zakończono, odkładając wyczerpanie porządku dziennego na przyszłe zebranie, o którego terminie i miejscu odbycia się będą wszyscy członkowie i sympatycy powiadomieni.

Z BĘDZINA.

(b) Pożar w Grudkowie. We wsi Grudków, gm. Łagisza, w zabudowaniach Feliksa Janasa, wskutek wadliwej budowy komina wybuchł pożar, który zniszczył dach kryty słomą. — Straty wynoszą 300 zł.

Uroczystość poświęcenia szkół powszechnych na Górcie i w Krzemieniu pow. zawierciańskiego.

W ubiegłą niedzielę w gminie Poręba we wsi Górcie i Krzemieniu odbyło się uroczyste poświęcenie nowowyprowadzonych szkół powszechnych.

W uroczystości tej wzięli udział: starosta Stanisław Konopacki, inspektor samorządu gminnego Stanisław Malanowicz, strażnicy ognio- orkiestra, dzieci szkolne i liczni mieszkańcy wsi.

Uroczystego aktu poświęcenia szkół dokonał prezes doboru szkolnego gm. Poręba ks. proboszcz Kazimierz Czaplinski.

Podczas uroczystości w obydwu miejscowościach przemawiali pp.: starosta Konopacki, ks. prob. K. Czaplinski i kier. szkoły Antoni Szaper. Poza tem na uroczystości złożyły się śpiewy i deklamacje, wykonane przez dzieci mające uczęszczać do nowowyprowadzonych szkół.

Po podpisaniu przez obecnych aktu, na mocy specjalnej uchwały rady gminnej, nowoposwiecone szkoły

oddano do dyspozycji doboru szkolnego i kierownika szkoły.

W skład komitetu budowy szkół wchodził pp.: Antoni Karcz, członek wydziału powiatowego Józef Dziechciarek, Andrzej Gola, Feliks Palucha, Stanisław Dworak, Antoni Rok, Jan Łada, Jan Kulach i Jan Turek.

Zaznaczyć należy, że obydwie szkoły nie są jeszcze zupełnie wykończone. Narazie oddano do użytku w obydwu szkołach po jednej klasie. Pozostają jeszcze do wykonania w obydwu szkołach po jednej klasie i po dwa mieszkania. Ogólne koszty obydwu szkół wynoszą około 50.000 zł., na co składają się fundusze gminne, dotacja sejmiku i dobrowolne ofiary.

Wybudowanie szkół w obydwu wsiach jest b. wielkim udogodnieniem dla najmłodszej dziatwy szkolnej, uczęszczającej do 1, 2, 3 i 4 klasy, która do tej pory musiała uczęszczać do szkół odległych o parę kilometrów.

Kurs pogotowia sanitarnego P. C. K. w Kielcach.

Staraniem zarządu oddziału P. C. K. w Kielcach, z dn. 15 października zostanie uruchomiony nowy kurs siostr pogotowia sanitarnego. Kurs ma na celu wyszkolenie nowych kadr kobiet—pielegniarek, potrzebnych w czasie nagłych wydarzeń w kraju np. klęsk żywiołowych, epidemii lub dla zapotrzebowania wojska.

Program kursu w r. bież. został znacznie rozszerzony przez dodanie godzin z zakresu pielęgniarstwa i higieny na kolonjach szkolnych oraz z zakresu masażu, co ułatwi absolwentkom kursu uzyskanie zajęć płatnych.

Kurs trwać będzie 6 tygodni, a wykłady odbywać się będą w godzinach popołudniowych i wieczorowych w lokalu P. C. K. przy ul. H. Sienkiewicza nr. 42.

Wpisowe na kurs wynosi 10 zł. od osoby, zarząd jednak będzie udzielał daleko idących ulg, kandydatkom, które nie będą mogły uiszczyć wymienionej opłaty.

Kandydatki na powyższy kurs winny złożyć na ręce prezesa zarządu oddziału podanie o przyjęcie na kurs (z dokładnym podaniem swego adresu), załączając jednocześnie następujące dokumenty:

Świadectwo ukończenia conaj-

mniej całkowitej szkoły powszechnej. Pierwszeństwo mają kandydatki ze świadectwem ukończenia 6 klas szkoły średniej lub z maturą, jak również kandydatki z cenzusem wyższym, posiadające prócz tego świadectwo z ukończenia kursu przysposobienia wojskowego.

dowód obywatelstwa polskiego, referencje dwóch wiarogodnych osób,

dwie fotografie podpisane przez kandydatkę oraz krótki, własnoręcznie napisany życiorys, podpisany przez kandydatkę, wreszcie świadectwo lekarskie, że stan zdrowia kandydatki pozwala jej na pełnienie obowiązków siostry-pielegniarki, że nie posiada ona wad fizycznych i że ani ona sama, ani jej otoczenie nie jest dotknięte żadną chorobą zaraźliwą.

Bliższych szczegółów udziela biuro P. C. K. mieszczące się przy ul. H. Sienkiewicza nr. 39 — II p. w godzinach od 11—15, (tel. 256).

Nie wątpimy, że V-ty kurs siostr pogotowia sanitarnego P. C. K. zostanie licznie obsesany przez miejscowe organizacje kobiece, które dostatecznie doceniają potrzebę przygotowania wykwalifikowanych kadr pielegniarek dla Rzplitej.

(b) Nieszczęśliwy wypadek. W ub. niedzielę w czasie zamykania bramy synagogi w Będzinie, upadł uderzając głową o bruk 63-letni Mordka Wajntraper (Kollataja 45).

W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

(b) Znow skradziono rower. Nocy o. negdajszej Stanisławowi Obarze, zam. w Zychcicach, skradziono rower, wart. 80 zł.

Z ZAWIERCIA.

(z) Osobiste. Rozpoczął urlop wypoczynkowy st. instr. straży ogniowych p. E. Wochman.

(z) Z posiedzenia rady przybocznej. W środę 21 bm. o godz. 8-jej wieczorem odbędzie się posiedzenie rady przybocznej. Porządek dzienny obejmuje kilka spraw natury gospodarczo - samorządowej.

(z) Walne zebranie straży ogniowej w Balnowicach. W ubiegłą niedzielę w Balnowicach odbyło się walne zebranie straży ogniowej. Porządek dzienny obejmował parę spraw natury organizacyjnej. Po przyjęciu do wiadomości sprawozdań z działalności ogólnej, kasowego i naczelnika straży, dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli pp.: prezes Jan Łakota, wiceprezes — Wincenty Mista, skarbnik — J. Gawron, gospodarz — J. Zamora, a czelnik — P. Piotrowski, zastępcą naczelnika — Szczepan Dziub.

Następnie walne zebranie wyraziło gorące podziękowanie p. Stanisławowi Holenderskiemu z Zawiercia, który bawiąc swego czasu w Balnowicach przyrzekł straży ofiarować drzewo na budowę remizy strażackiej. Z ramienia okręgowych władz strażackich na zebraniu obecny był st. instr. p. E. Wochman.

(z) Nabożeństwo żałobne w synagodze. Onegdaj przed południem w synagodze odbyło się nabożeństwo żałobne z powodu zgonu sp. por. Żwirki i inż. Wigury.

Modły żałobne odprawił rabin p. Rabinowicz. Żałobne pienia religijne wykonał b. ładnie kantor Unger. W nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele gminy żydowskiej, z prezesem p. Henochem Wekslerem, organizacje żydowskie ze sztandarami, przedstawiciele kupiectwa, rzemiosła, żydowska szkoła powszechna oraz ludność żydowska.

Na podkreślenie zasługuje fakt, iż w czasie nabożeństwa szkoła powszechna, pod batutą swego kierownika p. Lejzerowicza, odśpiewała w języku polskim „Boże coś Polskę” i „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród”. Poza tem w nabożeństwie wzięli udział z ramienia starostwa p. Żółkowski, z ramienia LOPP. instr. pow. o. p. l. g. p. Czesław Sroczynski.

(z) Krwawe porachunki osobiste. Wczoraj w godzinach popołudniowych na plac Brożka Michała (Blanowska 39) przybył Leon Kulis, który miał z Brożkiem porachunki o gołębie.

Pomiedzy Brożkiem a przybyłym Kulisem wywiązała się ostra „pyskówka”, która po chwili zamieniła się w żaźartą walkę, w czasie której Kulis dobył noża i zadał cios Brożkowi.

Brożek, brocząc krwią, rucił na ziemi. Pierwszej pomocy udzielił poszkodowanemu lekarz miejski dr. Ostern. Brożka pozostawiono na kuracji w domu, wojowniczym zaś Kulisie i zajęła się policja.

KSAWERY MONTEPIN.

BRATOBÓJCA

Romans.

24.

Maikut Magloire, który od przyjsia Marty i matki Aubin jak by się zadumał głęboko, podniósł nagle głowę i wstał.

— Moi przyjaciele, wyrzekł gło- niozwykle, czy chcecie mnie posłu- sem, ze wzruszenia mniej pewnym chać jedną sekundę?

— Mów... mów... słuchamy, odpowiesziano.

— Chodzi tu o matkę tego biednego maleństwa, zaczął katarzynarz, wskazując na Martę zemdloną. Ona pracowała jak my wszyscy, godna istota, życie miała pełne zawodów nędzy i cierpienia... Odwagi jej nie brakło, tylko siły i padła pod brzemieniem zbyt ciężkiem! Należała ona do naszej rodziny, tej wielkiej rodziny ludu, zdolnego do wszelkich poświęceń... Są tu ojcowie i matki, którzy mnie zrozumieją! Pośród ludzi z sercem, którzy mnie słuchają, ani jeden nie odmówi przyłożenia się do dzieła solidarności szlachetnej. Koledzy, chodzi tu o spełnienie dobrego uczynku... Otóż biedna ko-

bieta umarła, młoda jeszcze, ofiara życia, pozostawiając córeczkę, samą na świecie i bez środków... Wiemy wszyscy, co zaczyna pani Aubin uczyniła dla umierającej, i to z dobrocią, której nie nie osłabia, nie nie wyczerpuje, ale ona przecie nie może wszystkiego uczynić, a zresztą ona nie sprzeciwi się, ażebyśmy się przyłączyli do jej miłosierdzia. My jak i ona, nie zechcemy, ażeby niekoszeczka pochowana została we wspólnym dole bez odróżnienia, pomieszczenia z innymi trupami, ażeby uległa tej zniewadze pośmiertnej... My, jak i ona, chcielibyśmy, ażeby mała sierota mogła rozpoznać skromną mogiłę, gdzie matka jej spać będzie na zawsze... Koledzy, połączmy się dla zabezpieczenia Germanie mogiły, mogiły, na której postawimy krzyż, pod którym Marta plakać będzie i modlić się, mówiąc: Ubodzy nie opuszczają ubogich!... Niech każdy da, co zechce, co może... będę kwestował...

I sam włożywszy dwie monety po pięć franków do czapki, zaczął chodzić wśród stołów. Henryk Savanne, głęboko wzruszony, dał dwa dziesięcia franków. Pani Aubin także sumę. Matka Weronika dzie sięć franków. Służące wypróżniły swe kieszenie. Wszystkich ręce wyciągały się ku czapce śpiesząc z oddaniem swej ofiary. Jedem tylko

człowiek nie nie dał i zmieszany spuścił głowę. Był to Vide-Grouset mechanik, któremu tak prędko ulżył Henryk Savanne przed kilku chwilami. Magloire zatrzymał się przed nim.

— I cóż, kolego, rzekł doń, czy byś ty jeden mnie nie zrozumiał, czy też sądzisz, że ja źle robię?

— Nazywam się Vide-Grouset, Pusty Worek, odparł robotnik z widocznym zakłopotaniem, uderzając się po kieszeni kamizelki, w której nie nie zabrakło, i dobrze się nazywam, Mój worek zawsze pusty, w nim niema ani gronia.

— To jeszcze nie racja.

— Jakto?

— Ile chcesz dać?... Ja ci pożyczę...

— Nie... nie... nie chcę pożyczki, odrzekł żywo robotnik, wszędzie już jestem dłużny... może nie byłbym w stanie ci zwrócić.

— Wszystko się może, gdy kto chce.

— Nie, ja jestem pijak, i wszystko przepijam. Gdyby nie to, i ja miałbym pieniądze, jak wy, i do- widłbym wam, że nie jestem bez serca.

— To wiadomo! zawołał jeden z robotników, i każdy z nas gotów za ciebie złożyć, ile zechcesz...

— Nie, ja pożyczki nie chcę, od-

parl Vide-Grouset, ale dam co inne go, zamiast pieniędzy.

I poszukawszy w kieszeni bluzy wydołał pugilares zatłuszczony, a z niego jakiś papierek niebieski, złożony we dwoje, i podał go Magloirovi.

— Cóż to takiego? zapytał prawie ze śmiechem. Bilet pięćdziesięcio-frankowy?

— Nie... To bilet na loterię... na loterię, kupilem, niegdyś mając pal- kę zalaną, sam nie wiedząc, co robię... Trzy są na tej loterii wygrane: jedna 5.000, druga 10.000 i trzecia 50.000 franków. Włóż za mnie tyle, co kosztuje ten bilet, dwadzieścia su do swej czapki, mój Magloire, a zabieraj bilet... Będzie on twój, a jeżeli wygrasz, to i twoja wygrana.

Magloire odepchnął bilet.

— Zachowaj to dla siebie, rzekł, a ja włożę te dwadzieścia su za ciebie.

— Nigdy w życiu! jęknął robotnik, rzucając się jak djabeł w stronę święconej. Bierz bilet, albo będę myślał, że mną pogardzasz.

— Ha ty, uparciuchu, to dawaj bilet, a jeżeli wygram główną wygranę...

c. d. n.

Z życia Z. Z. Z. Zagłębia Dąbrowskiego.

Prace organizacyjne i reorganizacyjne na terenie Z. Z. Z. Zagłębia Dąbrowskiego posuwają się w żywym tempie naprzód i, co jest b. znamienne, napotykać wszędzie na żywy oddźwięk w szerokiej masach robotniczych. Masy te, pod wpływem wypadków ostatnich miesięcy, zaczynają ogarniać głębokie przekonanie, iż tylko apolityczna, a ściślej zawodowa organizacja, jaką jest ZZZ, zdoła je uchronić od tych wszystkich, niepowetowanych już dzisiaj, szkód, jakich stały się ofiarą, dzięki rozwydrzonemu politykierstwu partii politycznych z pod znaku PPSCKW., czy też t. zw. polskiej pracy. Dlatego też myśli i zamiary przywódców ZZZ., aby przez zdrowy, państwowy, twórczy ruch zawodowy wydawać nowy typ robotnika, świadomego swych zadań i obowiązków i swego znaczenia w wspólnym państwie — trafiają na grunt podatny i znajdują głębokie zrozumienie.

Dowodem tego cały szereg ostatnich odbytych zebrań w większych ośrodkach robotniczych; na zebraniach tych padły ciężkie oskarżenia pod adresem tych „wodzów” robotniczych, którzy na nędzy i nieświadomości robotnika piekli swą pieczęć partyjną. Ze szczerą i głęboką troską rozpatrywano wszystkie bolączki nekłego kryzysu robotnika i w tej to atmosferze troski o jutro, o chleb codzienny rozdzili się poczynania, mające na celu zarówno przeorganizowanie zastępów robotniczych, zgrupowanie w ZZZ., jak i stworzenie przy ZZZ. takich instytucji, któreby były kuczniką, wykuwającą broń do walki o dobro klasy robotniczej, w ramach dobra Rzplitej.

Zebrań takie odbyły się w ciągu ostatniej niedzieli:

W ZAWIERCIU

W Zawierciu: zjazd delegatów wszystkich ośrodków ZZZ. z terenu pow. zawierciańskiego przy udziale 40 delegatów, reprezentujących wszystkie ważniejsze ośrodki przemysłowe.

Referaty wygłosili: pos. Madeyski, pos. Konieczko i pos. Sowiński. Sześć godzin gorąco został przyjęty przez zebranych zdrowy organizacyjny referat posła Madeyskiego, który zobrazował w mocnych słowach metody opozycyjnych „leaderów”, ciągnących na partyjnym pasku do zguby robotnika polskiego i państwo polskie. W poszukiwaniu nowych dróg rozwoju ruchu zawodowego, wskazał poseł Madeyski na konieczność przygotowania nowego, młodego zastępu działaczy robotniczych.

(z) Oj ci gospodarze! Ostatnimi czasami pomiędzy właścicielami domów a lokatorami, na tle załatwiania za opłatą czynszu komornego dochodzi do różnych syzyj.

Onegdaj znów Bronisława Oiszevska (Górnoślaska 9) zameldowała, iż gospodarz Zylberman wyjął z jej mieszkania dwa okna i połowę drzwi.

—ogo—

Bit sę z policjantami.

Łatwo niejednym przychodzi spełniać czyny karygodne, w czym znajdują dużo śmiałości i odwagi — ale gdy przyjdzie zdać rachunek za owych czynów, wtedy przed sprawiedliwością broni się zaciekle. Ciężka jest służba policji, która natrafia na opór najeźdźcy czynny ze strony przestępców.

Do Twardowic, gm. Ożarówiec, udał się z polecenia sądu posterunkowy Ł. Bulak, celem aresztowania ukrywającego się przed wymiarem sprawiedliwości Józefa Szczerby, który, dowiedziawszy się w jakim celu zmierza do niego policja, zwał do kol. Najdziejów, gdzie ukrył się u niejakiej Białasowej. Post. Bulak udał się jego śladem a wzięwszy po drodze do pomocy post. K. Przewoźnego chciał aresztować Szczerbę. Stawiał on jednak silny opór. Skoro na kilkakrotne wezwania Szczerba nie chciał usłuchać, a policjanci chcieli użyć siły, rzucił się na post. Przewoźnego i uderzył go pięścią w pierś. W końcu opornego przestępcę zdołano opanować.

Sąd skazał Szczerbę za opór władzy i czynne znieważenie na łączną karę 2 tygodnie aresztu.

którzy, po odpowiednim fachowym przeszkoleniu, staną do walki o losy polskiego świata pracy i o duszę robotnika polskiego.

Po dłuższej, b. żywej dyskusji postanowiono zorganizować w Zawierciu 6. miesięczny kurs, którego zadaniem będzie wychowanie takiego właśnie zastępu działaczy robotniczych, doskonale obeznanych z polskiem ustawodawstwem robotniczym, z historią ruchu socjalnego, z metodami organizacji zawodowego ruchu robotniczego i t. p. — Myśl stworzenia podobnej instytucji przyjęta została z gorącym uznaniem przez wszystkich obecnych delegatów.

W GRODZCU.

W Grodźcu o godz. 11 rano zebrał się miejscowy oddział ZZZ. górników. Referaty wygłosili: sekretarz zarządu głównego ZZZ. z Katowic, p. Derej, czyk i p. Lengas. Ożywiona i długa dyskusja zobrazowała obecny stan organizacyjny i raz jeszcze uwydatniła

prawdę, przenikającą coraz głębiej świat robotniczy, że tylko silna organizacja ZZZ. może zapewnić robotnikowi należne mu miejsce w państwie i jego gospodarce.

W SOSNOWCU.

W Sosnowcu odbył się również zjazd delegatów ZZZ. z terenu pow. będzińskiego. Referaty wygłosili posłowie: Madeyski i Konieczko.

I tutaj w konkluzji postanowiono, w myśl wywodów posła Madeyskiego, zorganizować, podobnie, jak w Zawierciu, kurs dla działaczy robotniczych i poprzez odpowiednio uświadomionego robotnika prowadzić walkę o najżywniejsze interesy świata pracy — aż do zwycięstwa.

W najbliższym czasie odbędą się także zebrania i konferencje we wszystkich większych ośrodkach przemysłowych.

Na froncie więc robotniczym Zagłębia — praca wre!

Ria i jej „obiecujący” narzeczony

OSZUKAŃCZY WYBIEG SYNA FABRYKANTA.

Dzienniki niemieckie opowiadają, jak pewnemu młodemu i niewątpliwie „obiecującemu” kupcowi udało się zapomocą zupełnie nowego wybiegu oszukać kilka banków i zdołać sobie znaczną sumę pieniędzy.

Pomysłowy ten, 27-letni młodzieńiec, nazwiskiem Grzegorz Reiner zaznajomił się na placu Poczdamskim w Berlinie z pewną młodą, bardzo

przystojną pamienką,

o dźwięcznym imieniu Ria. Znajomość wkrótce zamieniła się w miłość, która miała się skończyć małżeństwem.

Reiner opowiedział swej „narzeczonej”, że termin ślubu zależy od udania się pewnej wielkiej operacji dewizowej, do której skutecznego będzie potrzebował jej pomocy. Pomoc miała polegać na tem, by Ria zgodziła się na przesłanie

pod swoim adresem

większych sum w walutach zagranicznych.

Dziewczyna nie obeznana ze sprawami finansowymi, nie dopatrzyła się w tem niczego złego i zgodziła się na kombinację, której znaczenia i celu zresztą nie rozumiała.

Reiner wyjechał do Wiednia, skąd zaopatrując się już poprzednio w blankiety listowe, powojnej wielkiej firmy kapeluszniczej, ze sfałszowanymi podpisami dyrektora i pieczęciami wystosował listy do różnych banków zagranicznych, pozostających w stosunkach handlo-

wych z tą firmą, żądając nadsyłania należnych sum pod adresem

„Ria X. w Berlinie”.

W ten sposób panna Ria otrzymała pewnego dnia 20 tysięcy guldenów holenderskich z banku amsterdamskiego, następnie 1900 franków szwajcarskich z zakładu kredytowego w Zurichu, 1000 funtów angielskich z banku londyńskiego i większą sumę w frankach francuskich.

Tymczasem Reiner wrócił z Wiednia i zażądał od niej

zwrotu pieniędzy.

Ria musiała oddać wszystko co do grosza, choć z pewnością uczyniła to z wielkim zalem.

Radość jednak pary „narzeczonych” z posiadanej gotówki nie trwała długo. Instytucje finansowe za wiadomości bowiem listownie fabrykę wiedeńską, że sumy dłużne wysłane zostały do Berlina.

Wówczas

pękła bomba

i cała oszukańcza sprawa wyszła na jaw. Policja wiedeńska zwróciła się do władz bezpieczeństwa w Berlinie, które aresztowały zarówno Reiner jak i jego współniczkę.

Okazało się, że Reiner jest synem fabrykanta kapeluszy i stąd znał doskonale stosunki, panujące w tym fachu i adresy instytucji, za których pośrednictwem odbiercy zagraniczni dokonywali wpłat do firmy wiedeńskiej.

Romantyczna miłość córki chasyda.

PO ŚLUBIE UCIEKŁA Z UKOCHANYM.

Niedawno do policji śledczej Wilna wpłynęło zameldowanie kupca łódzkiego, znanego wśród chasydów łódzkich, Rozenasa, o ucieczce jego córki.

Jak wynikało z zameldowania Rozenasa, córka jego poznała w swoim czasie jakiegoś osobnika nazwiskiem Mazewski, który uwiódł mu córkę i namówił

do ucieczki z domu rodziców.

Młoda, niedoświadczona panna usłuchała uwodziciela, zabrała z szafy pancernej ojca znaczną gotówkę i pewnego dnia zginęła z Łodzi.

Od koleżanek zbiegłej córki ojciec dowiedział się, że wyjechała ona wraz ze wspomnianym Mazewskim w kierunku Wilna. Strapiiony ojciec powziął wówczas podejrzenie, że córka wpadła w ręce handlarza żywym towarem, a ponieważ miała wyjechać w stronę Wilna, prosił on policję wileńską o zatrzymanie jej i jej uwodziciela.

Zameldowanie Rozenasa nadeszło do Wilna jednak zbyt późno. Przeprowadzone bowiem dochodzenie policyjne wykazało, że zbiegła

łodzianka rzeczywiście przebywała przez pewien czas w Wilnie, lecz wyjechała, obawy zaś Rozenasa co do tego, że Mazewski jest handlarzem żywym towarem, nie odpowiadają prawdzie, gdyż jak się okazało, z Łodzi przybyli oni do Wilna, wzięli tu w tajemniczy ślub,

poczem wyjechali w kierunku granicy sowieckiej i najprawdopodobniej przeszli ją nielegalnie.

Przeprowadzone w dalszym ciągu dochodzenie wyjaśniło również powody, które spowodowały tę romantyczną ucieczkę. Rozenas jest chasydem i ma trzy córki. Zbiegła jest średnią. Przed rokiem zapoznała się ona z Mazewskim, no i strzała Kupidyna przeszła jej serce. Ojciec sprzeciwił się ich ślubowi, bowiem w rodzinach chasydzkich jest we zwyczajni niewydawanie za mąż młodszej córki, dopóki starsza jest jeszcze panną. Chcąc jednak poślubić swego ukochanego i nie mając cierpliwości czekać, zanim starsza siostra wstąpi w związek małżeński, młodzi zbiegli z Łodzi i w Wilnie zawarli ślub.

Z OLKUSZA.

PRZED OKRĘGOWYM ZJAZDEM STRAŻY OGNIOWYCH W PILICY.

Okręgowy zjazd straży ognio- wych powiatu olkuskiego w tym roku odbędzie w dniu 25 bm. w Pilicy.

Do zawodów okręgowych zakwalifikowane zostały straż z grupy III — papiernia „Klucze” i cementownia „Wiek”, oraz straż z grupy IV-ej: Wola Libertowska, Siadca, Łobzów, Solca, Bętkowice, Kidów i Pomorzany, jako wyróżnione w zawodach rejonowych.

Konkursowe zawody na zjeździe odbędą zakwalifikowane drużyny straży grupy IV-ej. Program zjazdu przewiduje: 9 m. 30 zbiórka na rynku, 10 m. 30 raporty komendantów grup rejonowych, 10 m. 45 raport komendanta zjazdu, 11 nabożeństwo, 12 m. 30 defilada, 13 rozdanie dyplomów za zeszłoroczne zawody, poczem zawody zespołowe.

— O —

(ol) Komitet dni Chopinowskich. Przedwczoraj pod przewodnictwem zastępcy starosty, p. E. Trznadla, odbyło się organizacyjne zebranie przedstawicieli miejscowych związków i stowarzyszeń w sprawach utworzenia komitetu dni Chopinowskich. Zebrani postanowili urządzić w dniu 2 października br. koncert i odczyt jednego z prelegentów z Warszawy, lub Krakowa oraz urządzić w tym dniu zbiórkę uliczną. W skład komitetu weszli pp.: zastępca starosty E. Trznadel, jako przewodniczący, J. Witczyńska — jako wiceprzewodnicząca, Z. Okrajniowa, J. Kardaszewski, K. Królikowski i W. Słomski.

(ol) Likwidacja „Rolnika” w Olkuszu. Pod przewodnictwem p. starosty Stamirowskiego, odbyło się w niedzielę zebranie członków spółdzielni „Rolnik”, na którym postanowiono spółdzielnię zlikwidować. Wybrana komisja likwidacyjna podejmuje pertraktacje z wierzycielami co do redukcji długów i po ustaleniu ostatecznej sumy, wysokość zadłużenia będzie proporcjonalnie ściągana z członków spółdzielni. Do komisji likwidacyjnej wybrano pp.: burmistrza Majewskiego, adwokata J. Kańskiego, J. Jarno (juniora), Fr. Kiszkę z Olkusza i Józefa Kanie z Sułoszowej.

(ol) Nieszczęśliwy wypadek w fabryce Lendera. W dniu 1 bm. wieczorem w czasie pracy w fabryce Lendera w Olkuszu uległ poparzeniu kwasem siarczanym 18-letni robotnik, Szczepan Krawczyk z Zimnodolu, gm. Rabsztyn. Krawczyk doznał obrażeń na całym ciele, głównie zaś oka, wskutek czego został odesłany przez szpital olkuski, do szpitala sosnowieckiego.

HUMOR.

POBOŻNE ŻYCZENIE.

— Panie dyrektorze, chciałbym jutro pójść na pogrzeb mojej teściowej.

— Tak, tak, kochany panie, kłóby tego nie chciał

***

TO SIĘ ROZUMIE.

— Panie szefie, prosilibym o trzy dni urlopu.

— Co takiego? Przecież pan dopiero przedwczoraj wrócił z urlopu!

— Tak, panie szefie, ale teraz żenię się i chciałbym pojechać na trzy dni w podróż poślubną.

— Nie mógł pan tego połączyć z urlopem?

— Ależ panie szefie, przecieżbym sobie zepsuł cały mój, tak krótki urlop!

***

ZAGADKA ŻYDOWSKA.

— Co jest gorsze od hitlerowca?

— ?

— Dwóch hitlerowców. !

***

TANIE LETNISKO.

— Ile kosztuje pokój w tym hotelu?

— Dziesięć złotych.

— Bardzo drogo! A śniadanie?

— Dwa złote.

— Bardzo drogo. A garaż na auto?

— Nie nie kosztuje.

— Doskonale. W takim razie biorę śniadania i garaż. Będę nocował w samochodzie.

***

DOSYĆ CZASU NA TO.

— Moja narzeczona chce koniecznie, abyśmy podróż poślubną odbyli w samolocie, ale ja się na to nie chce zgodzić.

— Masz najzupełniejszą rację. — I tak prędzej czy później spadniesz z obłoków.

***

PRZYCZYNA WESTCHNIENIA.

Sędzia przesłuchuje świadka. — Kawałeczek, czy żonaty?

Świadek, wdychając: — Żonaty.

Sędzia przesłuchuje świadka: — Panna, czy mężatka?

Świadek, wdychając: — Panna.

ZE SPORTU.

Na froncie walk o wejście do ligi

WARTA (Zawiercie) — PODGÓRZE (Kraków) 2:2 (2:0).

Sensacyjne spotkanie lidera grupy z outsiderem zgromadziło do 2000 widzów, żadnych zobaczenia pięknej gry. Oba zespoły walczyły niezwykle ambitnie, ale niestety i brutalnie. Gdyby nie świetna gra bramkarza gości, Warta uzyskałaby zapewne zwycięstwo. Podgórze swoją akcję ograniczyło do defenzywy w pierwszej połowie gry i kilku wypadów po przerwie, z których uzyskało dwie bramki.

Goście rozpoczynają, lecz zaraz oddają piłkę Warcie, która w 7 min. uzyskuje pierwszą bramkę, zdobyta przez Ślimaka z podania Bergla. Następnie cały szereg dobrze pomyślanych wypadów na bramkę Podgórza. W 16 min. sędzia dyktuje karny za faul Podgórza, który Gwóźdź zamienia na drugą bramkę.

Po przerwie Warta chce utrzymać wynik, przechodzi do defenzywy, co jednakże źle się kończy. Kilka dobrze pomyślanych wypadów Podgórza kończy się uzyskaniem dwóch bramek, strzelonych przez Kasina i Burde. Teraz Podgórze gra na zwłokę. Warta za wszelką cenę chce zdobyć trzecią bramkę, co się jednak nie udaje.

Z Warty wyróżnili się bramkarz Gwóźdź i Ślimak, z Podgórza bramkarz Kasina i prawy obrońca. Sędziował Koźlebudzki z Sosnowca.

Po tym meczu sytuacja ostatecznie się wyjaśniła: mistrzostwo grupy zdobyło Podgórze, uzyskując 7 pkt., War-

ta zaś 3 pkt., gdyż mecz z I. F. C. został zweryfikowany jako w. o. dla Warty.

Na meczu doszło do burzliwych zajść. Podgórze zostało zasypane gradem kamieni. Niektórzy gracze zostali kontuzjowani.

Ł. T. S. G. (Łódź) — Legja (Poznań) 3:2 (0:1).

Gwiazda (Warszawa) — Polonia (Bydgoszcz) 2:1.

1 p. p. leg. (Wilno) — 76 p. p. (Grodno) 2:0 (0:0).

Polonia (Przemyśl) — Hasmona (Równe) 2:1 (1:1).

Trwające już od kilku tygodni rozgrywki o mistrzostwo grupowe, wyłoniły już mistrzów w 3-ich okręgach, a mianowicie: w okręgu lwowskim mistrzem została przemyska Polonia, w okręgu wileńskim - poleskim 1. p. p. leg. i wreszcie w okręgu krakowsko - śląskim i Zagłębia Dąbrowskiego Podgórze.

Tylko w okr. 4-ym poznańsko-warszawsko - łódzko - pomorskim, sytuacja jest nadal niewyjaśniona, gdyż tak ŁTSG., jak i Legja (Poznań) mają obecnie niemal równe szanse. Wprawdzie Legja ma 8, a ŁTSG. tylko 6 punktów, ale ten ostatni klub ma jeszcze dwie gry a Legja tylko jeden mecz do rozegrania. W razie równości punktów zdecydować lepszy stosunek bramek.

Zaznaczyć trzeba, iż Legja doszła do 8 punktów dzięki walkowerowi za mecz z Polonią bydgoską (który zakończył się 1:1) naskutek udziału w nim nieuprawnionego gracza bydgoszczan.

WYNIKI SPOTKAŃ LIGOWYCH.

Ruch — Wisła 5:0 (1:0).

Na boisku własnym „Ruch” pokonał Wisłę w stosunku 5:0. Bohaterem spotkania był Urban.

Garbarnia — Legja 0:2 (0:2).

Obie bramki dla Legji zdobył w pierwszej połowie gry Wypijewski.

Warta — Ł. K. S. 5:3 (1:0).

Wspaniała gra Warty. Bramki strzelił dla Warty: Radejewski i Kryśkiewicz po 1 i Szerfke 3. Dla ŁKS. — Herbstreich i Król po 1.

Pogoń — Cracovia 1:1 (0:0).

Bramkę dla Cracovi zdobył Kubiński, dla Pogoni — Zimmer. W czasie gry uczczono zasługi Wacława Kuchara, położone na polu sportowym i jubileusz 20-lecia pracy czynnej.

Polonia — Czarni 1:1 (0:1).

Bramkę dla Czarnych zdobył Żurkowski, dla Polonii Bułanow.

WŁOCHY — POLSKA W BOKSIE 8:8.

Tegoroczny sezon bokserski w Polsce otwarto oficjalnie zawodami między państwami Polska — Włochy, które odbyły się w ub. niedzielę w Poznaniu.

Nasze 13-te międzypaństwowe spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym i wykazało, że nasi pięciarze nie są jeszcze w formie, co jest do pewnego stopnia wytłumaczone początkiem sezonu.

Bardzo dobrze wypadł występ naszych czterech debiutantów reprezentacji państwowej, a mianowicie Chmielewskiego, Sipińskiego, Polusa i Garnarka.

Najlepiej z nich spisał się Chmielewski, pokazując bardzo efektowną i skuteczną walkę. Zawiodli natomiast ślasy zawodnicy Wystrach i Rudzki.

Włosi mimo, że nie przystali do nas swego najlepszego składem okazali się jako całość drużyną bardziej wyrównaną.

Wynik 8:8 pokrzywdził Polaków, gdyż brzmieć powinien 10:6.

ŚLĄSK — ŁÓDŹ — KRAKÓW 364:195:191.

Rozegrany na boisku K. S. Cracovia trójmecz lekkoatletyczny pomiędzy reprezentacjami okręgów lekkoatletycznych śląskiego, łódzkiego i krakowskiego zakończył się pięknym sukcesem lekkoatletów śląskich nad wspólnymi wodnikami tak w konkurencjach panów jak i pań. Również w rozgrywanym równocześnie meczu Śląsk — Kraków panów zwycięstwo bezapelacyjnie przypadło gościom nad kompletnie osłabioną drużyną miejscowych, która opierała się tylko na Nowosielskim i Nowaku.

Kraków i Łódź wystąpiły w osłabionym składzie.

Sensacja sportowa dla Krakowa był start rekordzistki świata Wajsówny, reprezentującej barwy Łodzi. Niestety, zmęczona startem w sobotę w Warszawie i całonocną podróżą do Krakowa, nie mogła się zdobyć na lepszy wynik niż 37 m. 11 cm.

Wydawca: Helena Monsiorska.

Druk „Expres Zagłębia” Sosnowiec, ul. Teatralna 1, tel. 4-34.

Dziś

Zabójstwo w hotelu

Potężny i arcyciekawcy film.
W roli gł. WERNER OLOND i SALLY EILERS

Anons! Od czwartku 22 września najpotężniejszy obraz polski „Księżna Łowicka” w roli gł. Smosarska, Jaracz i Węgrzyn.

DZIŚ!

24 Godziny

W rolach głównych Clive Brook, Marjam Hopkins i Kay Francis.

W czwartek 22 września Wielka Premjera „KSIEŻNA ŁOWICKA” — Smosarska, Jaracz, Węgrzyn i Gruszczyński.

GIEŁDA.

Warszawa, 19. 9.

Dolar St. Zjedn. 8,91,25

Funt ang. 31,00

Rubel zł. 4,63,5

Dolar zł. 8,91,75

Warszawa, 19. 9.

7 proc. Poż. Stabiliz. 53,00

5 proc. Poż. Budowlana 28,00

Dolarówka 49,03

4 proc. Poż. Inwest. 99,00

Listy zastawne Warszawy 48,00

Bank Polski 88,00

Starachowice 9,25

Modrzejów 3,75

Lilpopy 14,00

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno - Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat trzydziestu. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem” „Migreno - Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie uporczywie polecane proszki ludzkiego do naszych podobne. Oryginalne opakowania po 5 proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO - NERVOSIN” w formie tabletek. Opakowania po 26 tabletek w pudełku. Cena zł. 1,50 gr. Żądajcie tabletek „Kogutek - Migreno - Nervosin” w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

MASZYNE „Singer”, stół, krzesła, książki, leżnice, łóżko żelazne sprzedam natychmiast wyjeżdżając. Dąbrówka, Łukasiewskiego 16 m. 5.

Zgubione dokumenty
po 5 groszy za 1 wyraz

KALUZA STANISŁAW zgubił dowód tożsamości i bilet okresowy wydane przez dyrekcję warszawską P. K. P., książeczkę wojskową wydaną przez P. K. U. Zawiercie.

JAN BAŁDYS zgubił książkę Kasy Chorych wydaną w Sosnowcu.

ZABRAMNY MOJESZ zgubił dowód osobisty zagraniczny wydany przez Starostwo Będzińskie.

JAN SULIŃSKI zgubił portfel i dowód osobisty nr. 22021, wydany przez dyrekcję kolejową w Radomsku. Łaskawego znalazcę uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem. Strzemieszce, Kościelna 18.

MESJASZ WALENTY, zam. Sosnowiec, Wapienna 4 zgubił wyciąg księgi ludności i dowód osobisty wydany przez gminę Pajeczno, oraz książeczkę Kasy Chorych i legitymację Funduszu Bezrobocia w Sosnowcu.

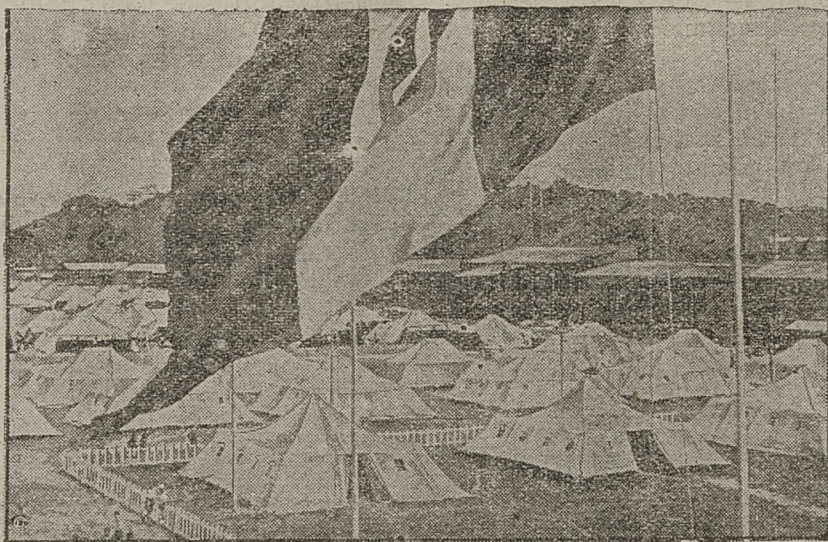
GODFRYD BĘDKOWSKI zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Będzin, bilet na konia przez starostwo Będzińskie.

ANTONI ZENCIKIEWICZ zgubił książkę wojskową wydaną przez PKU. Sosnowiec.

Różne

BOGATO zaopatrzona w nowości pracownia gorsetów „Rozalia” Sosnowiec, Dąblińska 11, będzie otwarta 25 września.

OBOZY MŁODZIEŻY FASZYSTOWSKIEJ WE WŁOSZECH.

Mussolini dokonał przeglądu letnich obozów młodzieży faszystowskiej. Na ilustracji naszej widzimy wspaniały obóz, zamieszkały przez tysiące młodych faszystów.

NIEBYWAŁA OKAZJA

DLA P. P. KUPCÓW I PRYWATNYCH OSÓB !!

Kupei wszystkich branż, którzy chcą sprzedać swe artykuły o raz osoby prywatne, chcące sprzedać rozmaite przedmioty jak: meble, gramofony, rowery, srebra, serwisy, futra, dywany, garderobę, auta, różne maszyny i wszelkie inne przedmioty mogą to nskutecznie w HALACH KOMISOWYCH, które zostały otwarte w Sosnowcu, przy ul. 1 Maja obok hal targowych.

Oi, którzy oddają towar do sprzedaży komisowej podają jedynie stałe ceny, wszystkie zaś inne czynności związane ze sprzedażą załatwia kierownictwo hal komisowych. Oddane w komis przedmioty znajdować się będą w halach do chwili sprzedaży. Odpowiedzialność za całość oddanych do sprzedaży przedmiotów przyjmuje właściciel hal Jakób Cwajgenhaft, Sosnowiec, Małachowskiego 10, telefon 1-60.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i wychowanie.

PRACOWNIA Ubiorów Damskich, Towarowa 3, przyjmuje zapisy na kurs kroju do 24 września. Dyplomowana mistrzyni Ada Jasińska.

POSADY I PRACE

PANNA lub wdowa posiadająca mały lokal w Czeladzi otrzyma posadę. Zgłoszenia „Expres” Sosnowiec pod „Ekspedjentka”.

BUFFETOWA poszukuje posady w miejscu lub na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia do „Expresu” Zagłębia Sosnowiec pod „Zaraz”.

POTRZEBNY od zaraz pracownik fryzjerski (katolik) z całodziennym utrzymaniem. Olkusz, Rynek.

POTRZEBNY czeladnik szewski na robotę sklepową. Narutowicza 20 róg Kaliskiej m. 2.

POSZUKUJE posady ekspedjentki, — złożyć 500 zł. kaucji. Wiadomość w administracji „Expresu Zagłębia”.

Kupno i sprzedaż.

SŁOMA* żytnia z pod maszyny i żyto do sprzedania. Grunt orny 10 — 15 mórg do wydzierżawienia. Janota — Czeladź, Miłowicka 133, między 5 — 7.

WAPNO

palone, grube, wysokodajne polecają: Wapienniki „BRYNICA” w Czeladzi, telefon 20.

Redaktor odp.: Józef Oskólski